

Útgefandi: "Guðbrandur Þorláksson (-1627)"

1 **Graduale**

Grallari

GRADVALE | Ein Almeñ e- | leg Messusaungs Bok | Saman teken og skrifud, til meire og | samþyckelegre Einingar, j þeim Saung og | Ceremonium, sem j Kyrkiunne skal syn- | giast og halldast hier j Lande, ep- | ter Ordinantiunne. | G. Th. S. | Lated alla Hlute Sidsamlega, og Skic- | kanlega fram fara ydar a mille | I Corinth. 14. Cap. | Ef sa er einhuør ydar a medal, sem þrattunarsam | ur vill vera, Hann vite það, ad vier høfum ecke | slijkan Sidvana, og ei helldur Guds | Søfnudur, Ibidem 11. | Prentad ad nyiu a Holum j Hiall | ta Dal, ANNO Salutis. | M. DC. XXIII

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1623

Umfang: A-D, Aa-Hh. [255] bls. 4°

Útgáfa: 3

Útgefandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Wm það rietta Messu-Embætte ...“ A1b-B1b. Formáli.

Viðprent: „TIL LESARANS“ B2a.

Viðprent: „Messu Embætte A Bæna Døgum ...“ Þ3a-Aa3a.

Viðprent: „Möckrer[!] Hymnar Psalmar ...“ Aa3b-Hh4a.

Efnisorð: Guðfræði ; Messusöngsbækur ; Nótur

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 34.

2 **Það nýja testamentum**

Biblía. Nýja testamentið

Guðbrandstestamenti

Þad | Nyia Testa- | mentum, a Islendsku | Yfer sied og lesid, epter þeim riettustu | Vtleggingum sem til hafa feingist. | Matth. 17. | Þesse er minn Elskulegur | Sonur, a huørium jeg hef | alla Þocknan, Hønum | skulu þier hlyda. | Prentad a Holum j Hialltadal | ANNO | - | M. DC. IX.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1609

Umfang: ɔ·c, A-D, Aa-Tt4. [695] bls. 8°

Útgáfa: 2

Útgefandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Luther, Martin (1483-1546): „Formale yfer hid Nyia Testa mentum, D. Marth. Luth.“ ɔ·c1b-7a.

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „HVør hñ vill rietteliga lesa Guds Ord og þa heiløgu Ritning ...“ ɔ·c7b-8a. Formáli, e. t. v. eftir útgefanda.

Viðprent: „Þessar eru Bækur hins Nyia testamentis.“ ɔ·c8b.

Viðprent: „Registur yfer Pistla og Gudspiøll sem lesen verda a Suñ udøgum og ódrum Hatjdis Døgum ær vm kring.“ Tt1b-3b.

Viðprent: „A Spatiønnum, vrdu ecke sett heil Ord, helldur half og stundum miñ a þar sem til vijsad er, þui a þau so ad skilia.“ Tt4a.

Efnisorð: Guðfræði ; Biblían

Skreytingar: Myndskreyttur rammi á titilblaði.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 78. • Jakob Benediktsson: Arngrímur lærði og íslenzk málhreinsun, Afmæliskeðja til Alexanders Jóhannessonar, Reykjavík 1953, 117-138.

Rafræm aðgangur: <https://baekur.is/bok/362aa24a-beb8-4b19-9f37-75bd0692d604>

3 **Ein ný vísnaþók**

Vísnaþókin

Ein | Ny Wiisna Bok | Med mǫrgum andlegum Viisum og Kuædum | Psalmum, Lof sǫnguom og Rijmum, teknum | wr heilagre Ritningu. | Almuga Folke til gagns og goda Prentud, og | þeim ødrum sem sliþkar Vijsur elska vilia, og jþka Gude | Almattugum til Lofs og Dyrdar, enn sier og | ødrum til Gagns og Skiemtunar | Til Eolossensens[!] iii. Cap. | Lated Christi Ord rijkuglega hia ydur byggia i allre Visku | Læred og aminned ydur med Psalmum, Lofsauung | uum, og andlegum liuflegum Kuædum, og | synged Drottne Lof j ydrum Hiørtum | Til Epheseos v. Cap. | Vppfyllest j Anda, og tale huør vid annan, med Psalm- | um Lofsǫnguom, og andlegum Kuædum, synged og spiled Dr | ottne j ydrum Hiørtum, og seiged Þacker alla Tijma Gude | og Fødur, fyrer alla Hlute, j Nafne vors Drottens Jesu | Christi | Anno, M. DC. XII.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1612

Umfang: [8], 391 bls. 4°

Útgáfa: 1

Útgefandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Til Lesarans.“ [2.-3.] bls.

Viðprent: Einar Sigurðsson (1538-1626): „Til Lesarans“ [4.-5.] bls.

Viðprent: Magnús Ólafsson (1573-1636): „Ad Lectorem“ [5.] bls.

Athugasemd: Ljósprentað í Kaupmannahöfn 1937 í Monumenta typographica Islandica 5. Ný útgáfa, Vísnaþók Guðbrands, Reykjavík 2000.

Efnisorð: Bókmenntir ; Kveðskapur / Kvæði

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 107-108. • Pétur Sigurðsson (1896-1971): Vísnaþók Guðbrands biskups, *Iðunn Nýr fl.* 8 (1923-1924), 61-87. • Páll Eggert Ólason (1883-1949): Menn og menntir siðskiptaaldarinnar á Íslandi 4, Reykjavík 1926, 438-441. • Sigurður Nordal (1886-1974): Introduction, *Monumenta typographica Islandica* 5, Kaupmannahöfn 1937.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/df7f5d3c-da07-4857-887e-d56c1e903690>

4 **Biblíá það er öll heilög ritning**

Biblíá

Guðbrandsbiblíá

Biblia | Þad Er, Øll | Heilög Ritning, vtlögð | a Norrænu. | Med Formalum Doct. | Martini. Lutheri. | Prentad a Holum, Af | Jone Jons Syne | M D LXXXIII.

Að bókarlokum: „Þetta Bibliu verk var endad | a Holum i Hialta dal, af Jone Jons Syne, | þaþ̄ vj. Dag Junij. Aþ̄ o Domini. M D LXXXiii“

Auka titilsíða: „Allar Spa- | mañ̄ a Bækurnar, vtlagd- | ar a Norrænu | Act. 10. | Þessum (Christo) bera all- | er Spamenn Vitne, Ad | aller þeir sem trua a hañ̄ , | skulu fa Fyrergiefning | Syndañ̄ a, fyrer hñ̄ s | Nafn | M D L XXXIII.“ 4, cxcii, cxc. Á sumum eintökum eru breytt línuskil á titilsíðu: „vtlagd- | ar“. Blaðatal lxxxviii og xc vantar; fyrri talan hefur verið sett á lxxxvii b, en síðari talan á lxxxix b.

Auka titilsíða: „Nyia Testa- | mentum, a Norrænu. | Matth. 17. | Þesse er minn Elskuligur | Sonur, ad huerium mier | vel þocknast, Honum | skulu þier hlyda | 1584.“ 1, cxxiii, 1.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1584

Prentari: Jón Jónsson (1540-1616)

Umfang: 2° Bókinni er skipt í þrjá hluta, og er hver þeirra sér um arka- og blaðatal; fyrsti hluti: [6], ccxcv bl.; annar hluti: [4], cxcii [rétt: cxc] bl.; þriðji hluti: [1], cxxiii, [1] bl.

Útgáfa: 1

Útgefandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Þýðandi: Oddur Gottskálksson (-1556)

Þýðandi: Gissur Einarsson (1512-1548)

Viðprent: Friðrik II Danakonungur (1534-1588): „WI Friderich thend Anden ...“ 1b. Konungsbréf dagsett 19. apríl 1579.

Viðprent: Friðrik II Danakonungur (1534-1588): „WI Friderich thend Anden ...“ 2a. Konungsbréf dagsett 22. apríl 1579.

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Til Lesarans“ cxxiv a.

Athugasemd: Notuð er þýðing Nýja testamentisins eftir Odd Gottskálksson sem mun einnig hafa þýtt

nokkurn hluta Gamla testamentisins; Gissur biskup Einarsson þýddi Orðskviðu Salómons og Jesú Síraks bók; um aðra þýðendur er óvíst. Ljósprentuð í Reykjavík 1956–1957 og aftur 1984.

Efnisorð: Guðfræði ; Biblían

Skreytingar: Myndskreyttur rammi á titilblöðum. Í skraut á titilsíðum eru felld orðin: „ÞESSE ER MINN ELSKLÆGI SONVR I HVERIVM MIER VEL“. 1.–4., 7. og 8. lína á aðaltitilsíðu í rauðum lit.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 28–35. • Harboe, Ludvig (1709–1783): Kurtze Nachricht von der Isländischen Bibel-Historie, *Dänische Bibliothec* 8 (1746), 1–156. • Henderson, Ebenezer (1784–1858): Iceland 2, *Edinborg* 1818, 247–306. Íslensk þýðing, Reykjavík 1957, 391–428. • Guðbrandur Vigfússon (1827–1899), Powell, Georg: An Icelandic prose reader, Oxford 1879, 433–443. • Páll Eggert Ólason (1883–1949): Menn og menntir siðskiptaaldarinnar á Íslandi 2, Reykjavík 1922, 538 o. áfr. • Páll Eggert Ólason (1883–1949): Menn og menntir siðskiptaaldarinnar á Íslandi 4, Reykjavík 1926, 373–383. • Haraldur Nielsson (1868–1928): De islandske bibeloversættelser, *Studier tilegnede Fr. Buhl, Kaupmannahöfn* 1925, 181–198. • Bonde, Hildegard: Die Gudbrand-Bibel, *Zentralblatt für Bibliothekswesen* 52 (1935), 241–247. • Westergaard-Nielsen, Christian: Um þýðingu Guðbrandarbiblíu, *Kirkjuritið* 12 (1946), 318–329. • Westergaard-Nielsen, Christian: To bibelske visdomsbøger og deres islandske overlevering, *Bibliotheca Arnamagnæana* 16 (1957), 364–378, 453–464. • Magnús Már Lárusson (1917–2006): Drög að sögu íslenzkra biblíuþýðinga 1540–1815, *Kirkjuritið* 15 (1949), 336–351. • Steingrímur J. Þorsteinsson (1911–1973): Íslenzkar biblíuþýðingar, *Víðförli* 4 (1950), 48–85. • Rosenkilde, Volmer: Europæiske bibeltryk, *Esbjerg* 1952, 202–206. • Bandle, Oskar (1926–2009): Die Sprache der Guðbrandsbiblía, *Bibliotheca Arnamagnæana* 17 (1956). • Magerøy, Ellen Marie: Planteornamentikken i islandsk treskurd, *Bibliotheca Arnamagnæana Supplement* 5 (1967), 55 o. áfr. • Stefán Karlsson (1928–2006): Um Guðbrandsbiblíu, *Saga* 22 (1984), 46–55. • Einar Gunnar Pétursson (1941): Guðbrandur Þorláksson og bókaútgáfa hans, *Árbók Landsbókasafns Nýr fl.* 10 (1984), 5–26. • Einar Gunnar Pétursson (1941): Fáein atriði um biblíuna úr Minnis- og reikningabók Guðbrands biskups, *Árbók Landsbókasafns Nýr fl.* 10 (1984), 27–36. • Böðvar Kvaran (1919–2002): Auðlegð Íslendinga, Reykjavík 1995, 50–54. • Ragnar Fjalar Lárusson (1927–2005): Hólabiblíurnar þrjár, *På sporet af gamle biber, Kaupmannahöfn* 1995, 35–43, 46–58. • Guðrún Kvaran: Die Anfänge der Buchdruckerkunst in Island und die isländische Bibel von 1584, *Gutenberg-Jahrbuch* 72 (1997), 140–147.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/cc67179c-0a98-4489-aa90-977c46b38117>

5 Graduale

Grallari

GRADVALE. | Ein Almeñ e- | leg Messusöngs Bok | saman teken og skrifud, til meire og | samþyckelegre Einingar, i þeim Söng og | Ceremonium, sem j Kirkiunne skal syn- | giast og halldast hier i Lande Ep- | ter Ordinantiunne | af | H. Gudbrand Thorlaks syne. | Item. Almenneleg Handbok med

Collec- | tum og Oratium sem Lesast skulu i Kirkiu | Söfnudinum Aarid vm kring. | I. Corint. xiiij. | Latid alla hlute sidsamlega, og skickanliga fram | fara ydar a mille. | Item. xj. Cap. | Ef sa er einhuer ydar a medal, sem þrattunar samur | vill vera, Hann vite það, ad vier hofum ecke slykan Sid- | uana, og ei helldur Gudz Söfnødur.

Að bókarlokum: „Pryckt a Holum j Hialltadal | af Jone Jons syne, xxv. Dag Oct. | MD XCIII.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1594

Prentari: Jón Jónsson (1540-1616)

Umfang: Titilblað, A-D, Aa-Hh. [257] bls. 4°

Útgáfa: 1

Útgefandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Friðrik II Danakonungur (1534-1588): „FReederich Thend Anden med Gudz Naade ...“ A1a. Konungsbréf dagsett 29. apríl 1585.

Viðprent: Oddur Einarsson (1559-1630): „Vm það Psalma Saung sem tijdkast j Kristeligre Kirkiu, nockur Vnderuijsun af lærðra Manna Bokum, Þeim til Frodleiks sem það hafa ecke sialfer lesid. Skrifud af vel Lærdum og Heidarligum Mañ e, Herra Odde Einars syne, Biskuþe yfer Skalhollts Stikte.“ A1a-4b. Dagsett 26. nóvember 1594.

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Vm það retta Messu Embætte, huernen það skal halldast, efter

6 Hortulus animæ. Það er aldingarður sálarinnar

HORTVLVS ANIMAE. | Það er. | Alldingardur | Salariñ ar, Huar jñ e ad fiñ | ast sierlegar godar Greiner, Olærdū til | Vndervijsunar, So og heilnæmar Lækn | ingar fyrer þa sñn hungrader og þyst- | er eru epter Guds Rijke. | Saman teked og vtlagt, af | Gudbrande Thorlaks Syne. | Psalm. cxix. | Huørnen fær æsku Madureñ sinn | Veg geinged ostraffanlega? Nær ed | hañ helldur sig epter þijnū Ordum. | Pryckt a Holum, það xvj. Dag | Januarij. Añ o M. D. XCvj. | c.c

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1596

Umfang: c.c4, A-L. [183] bls. 8°

Útgefandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Ad Lectorem“ c.c1b-4b. Formáli.

Viðprent: „Nøckrar Malsgreiner Heilagrar Ritningar, hueriar einn og sierhuørn kristen Mann meiga og eiga vpp vekia, til þess ad ottast Gud og fordast Syndernar.“ L7b-8a.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 49-50.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/9743ef45-e676-4fbb-9cab-c905265f9e7b>

7 Graduale

Grallari

GRADVALE | Ein Almeñ e- | leg Messusaungs Bok | Saman teken og skrifud, til meire og | samþyckelegre Einingar, j þeim Saung og | Ceremonium, sem j Kirkiunne skal syn- | gjast og halldast hier j Lande, ep- | ter Ordinantiunne. | G. Th. S. | Lated alla Hlute Sidsamlega, og Skic- | kanlega frañ fara ydar a mille. | 1 Corinth. 14. Cap. | Ef sa er einhuer ydar a medal, sem þrattunarsam- | ur vill vera, Hann vite það, ad vier hofum ecke | slijkan Siduana, og ei helldur Guds | Söfnudur, Ibidem. 11. | Prentad ad nyiu a Holum j Hiall- | ta Dal, ANNO Salutis. | - | M. DC. VII.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1607

Umfang: A-D, Aa-Hh. [255] bls. 4°

Útgáfa: 2

Útgefandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Wm það rietta Messu-Embætte ...“ A1b-B1b. Formáli.

Viðprent: „TIL LESARANS“ B2a. Athugasemd um aukinn latínusöng í þessari útgáfu.

Viðprent: „Messu Embætte A Bæna Dögum ...“ Þ3a-Aa3a.

Viðprent: „Nockrer Hymnar Psalmar og Lofsönguar, a þeim sierlegustu Hatijðum, Lijka a Kuølld og Morna, Vtan Kirkiu sem jnnan.“ Aa3b-Hh4a.

Efnisorð: Guðfræði ; Messusöngsbækur ; Nótur

Skreytingar: 2., 3., 10.-12., 17. og 18. lína á titilsíðu í rauðum lit.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 33.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/7fa034b0-e900-4a58-880a-5f239d1fdd61>

VII iðranarsálmar Davíðs*Biblía. Gamla testamentið. Davíðs sálmar*

VII. | Iðranar psal- | mar Dauids, Huørium og ein- | um Christnum Manne naudsynle- | ger, og gagnleger, Gud þar med | ad akalla og tilbidia.

*Útgáfustaður og -ár: Hólar, e.t.v. 1606**Umfang: A-B. [31] bls. 8°**Útgefandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)**Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „TIL LESARANS.“ A1a-b. Sennilega eftir Guðbrand.**Viðprent: „Huggunar Greiner, fyrer Sorgfullar og hrelldar Samuiskur.“ B7b-8a.**Athugasemd: Án titilblaðs.**Efnisorð: Guðfræði ; Biblían ; Sálmar**Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, Islandica 14 (1922), 92.**Rafrænm aðgangur: <https://baekur.is/bok/852d2e86-61da-4624-bc57-61969938a5f7>*

9 Huberinus, Caspar (1500-1553)

Um guðs reiði og miskunn

Wm̄ Gudz | Reide og Myskun | Ein Nytsamlig Edla Bok, Vtskrifud | af vel lærdū Manne Caspar | Huberino, Eñ a Islend- | sku vtløgd af | Herra Olafi Hiallta syne godrar Miñ - | ingar Añ o Dom. M. D. LX. V. | I. Samuelis II. Cap. | Drottiñ Deyder og hñ Lifgar, hañ | leider til Heluijtis og aptur j | burtu þadan

*Að bókarlökum: „Þryckt a Holum i hiallta | Dal af Jone Jons syne Þann | XXIII. Dag Martij. Ma- | nadar Añ o Domini. | 1579“**Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1579**Prentari: Jón Jónsson (1540-1616)**Umfang: A-Þ, Aa-Bb6. [412] bls. 8°**Útgefandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)**Þýðandi: Ólafur Hjaltason (1500-1569)**Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Ad Pium Lectorem“ A1b-6a. Formáli.**Viðprent: Luther, Martin (1483-1546): „Martini Lutheri Formali Til huers og eins gods Christins Mans“ A6b-7b.**Varðveislusaga: Eitt eintak þekkt er í Konungsbókhlöðu í Kaupmannahöfn.**Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði**Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, Islandica 9 (1916), 24-25.*

10

Ein ný sálmabók*Sálmabók Guðbrands biskups*

Ein ny | Psalma Bok, | Med morgum Andligum | Psalmū, Kristelegū Lofsaungum | og Vijsum, skickanlega til samans sett og | Auken og endurbætt. | O | Þryckt a Holum i Hiallta Dal. | Cum Gratia et Priuilegio Friderici Secundi | Danorum etct Regis. Sanctae Memoriae

*Að bókarlökum: „Þryckt a Holum i Hiallta Dal. | Aar epter Gudz Burd. | M. D. LXXXIX.“**Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1589**Umfang: [12], ccxxxiii, [6] bl. 8°**Útgáfa: 1**Útgefandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)**Viðprent: Luther, Martin (1483-1546): „Formale Doct. Mart. Luth. yfer sijna Psalma Bok.“ [2a-b] bl.**Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Aullum Fromum og Gudhræddum, Islands In̄ byggjörum, oskar eg Gudbrandur Thorlaksson Nadar og Fridar af Gude Fódur, fyrer Ihesum Christum vorn Drotteñ .“ [3a-9b] bl. Formáli.**Viðprent: „Doct. Simon Paulus hañ skrifar so j siñ e Vtleggingu yfer Pisteleñ , sm̄ leseñ er Dom. xx. epter Trinitat. Þar suo stendur Tale huør vid añ añ , af Psalmum og Lofsaungum, etct. Ephe. v.“ 11a-b.**Viðprent: Þýðandi: Ólafur Guðmundsson (1537-1609): „Nockur Heilræde vr Latinu og Þysku snuen, af Sera Olafe Gudmundssyne“ 11b-12a.**Viðprent: Luther, Martin (1483-1546): „Eñ øñ ur Heilræde D. Mart. Luth.“ 12a-b.**Viðprent: „Boken seiger“ 12b. Erindi (Hafer þu Lyst ad lofa Gud ...).**Athugasemd: Ljósprentað í Reykjavík 1948.**Efnisorð: Guðfræði ; Sálmar*

Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.

Bókfræði: Westergaard-Nielsen, Christian: Nogle anmeldelser, *Íslandsk árbog* 1948–1949, 179–182. • Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 35–39. • Prentarinn 3 (1912), 19–20. • Páll Eggert Ólason (1883–1949): Menn og menntir siðskiptaaldarinnar á Íslandi 4, Reykjavík 1926, 420–441. • Páll Eggert Ólason (1883–1949): Upptök sálma og sálmalaga í lútherskum sið á Íslandi, Reykjavík 1924, 61–216.
Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/71ff3a0b-a5ff-4d42-87a9-3a86f1ebcc32>

11 Leysar, Polycarpus (1552–1610)

Um góðverkin

Vm | Good Werken | Ein christeleg skyr og lios | Predikun, teken af Evangelio, sem | fellur a fiorda Suñ udag epter | Trinitatis, Luc. 6. Cap. | Predikud af | Doct. Polycarpo Leiser | Vtløgd til Skyringar og Skilnings | þeim gagnlegasta Lærdome | Vm Good verken | Vier erum hans Verk, skapader j | Christo Jesu, til ad giøra Godverken, | Ephes. 2. | Vier erum Guds Børn, Johań . I. | Rom. 8. Þar fyrer hæfer oss ad lifa | so sem Guds Børnum. | 1615

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1615
Umfang: A–F. [95] bls. 8°

Útgefandi: Guðbrandur Þorláksson (–1627)

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (–1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (–1627): „Til Lesarans“ A1b–2b.

Viðprent: „Aunnur Predikun VM Riettlætning mannsins, sem er, Huórnen og med huórnum Hætte sa synduge Madur verður riettlatur fyrer Gude, og Erfinge eilijfs Lijfs Texten, edur THEMA. I. Timoth. I“ C8a–F8a.

Efnisorð: Guðfræði ; Prédikanir

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 62–63.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/e5e5bf3a-a844-4cfc-b244-d6f7d4290cd6>

12 [Luther, Martin (1483–1546)]

Passio það er historían pínunnar og dauðans

PASSIO | Þad er. | Historian Pij- | nunnar og Daudans vors | Frelsara Jesu Christi. | Sundur skipt I þrettan Pre- | dikaner. | Vtløgd a Íslensku af Gudmun- | de Einars Syne | Esaie liij. | Sañ lega bar hañ vorn Siukdom, og | vorum Hrygdum hlod hñ vppa sig. Hñ | er særdur fyrer vorar misgiørder, og fyrer | vorra Synda saker er hañ lemstradur. | Þryckt a Holum | – | ANNO. M. DC.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1600
Umfang: 156 bl. 8°

Útgefandi: Guðbrandur Þorláksson (–1627)

Þýðandi: Guðmundur Einarsson (1568–1647)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (–1627): „Til Lesarans.“ 2a–5b bl.

Viðprent: „Þeim ed Les.“ 154a–155a bl.

Viðprent: „Nøckrar Greiner Heilagrar Ritningar vm Pijnu og Dauda Jesu Christi.“ 155b–156a bl.

Efnisorð: Guðfræði ; Prédikanir

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 66–67.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/2f88dabd-366c-47d6-b905-4e3bd10af046>

13 Savonarola, Girolamo (1452–1498)

Spegill þess synduga

Speigell | þess Synduga | ÞAD ER | Siø godar Idranar predikan- | er, vm þessa Heims Eynd Sorg og | Neyd, Og huórneñ sa Synduge skule | sier aptur snua til Guds sijns, og | verda Saluholpeñ . | Skrifad j fyrstu af Jeronymo | Sauanarola, [!] og sijdan vtlagdar bæde j | Þysku og Dönsku: Eñ a Íslen- | sku vtlagdar | AF | Gudmunde Einars Syne. Añ o. 1597. | 2. Corinth. 5. | Vier hliotum aller ad openberast | framē fyrer Domstole Christs, vppa þad | ad huer eiñ ødlest a sijnum Lijkama, ep- | ter þui sem hañ hefur adhafst, sie þad | gott eda jllt.

Að bókarlokum: „Þryckt a Holum, | – | ANNO. M. D. XC. VIII.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1598
Umfang: A-H. [127] bls. 8°

Útgefandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Þýðandi: Guðmundur Einarsson (1568-1647)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Til Lesarans.“ A1b-2b.

Viðprent: „Nóckrar Greiner hliodande vppa þessar Predikaner.“ H6a-7b.

Efnisorð: Guðfræði ; Prédikanir

Skreytingar: 2., 4.-5., 9.-10., 13. og 15. lína á titilsíðu í rauðum lit.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 59-60. • Fiske, Willard (1831-1904): Bibliographical notices 6 (1907), 2. • Þórhallur Þorgilsson: Drög að skrá um ritverk á íslensku að fornu og nýju af latneskum eða rómönskum uppruna 2, Reykjavík 1958, 58-59.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/ded70dea-34cc-4846-8317-8720cac92df0>

14

Sálmabók íslensk

Sálmabók Guðbrands biskups

Psalma Bok | Íslensk, | Med mörögum Andlegum | Psalmum, christelegum Lofsøng- | uum, og Vijsum, skickanlega til | samans sett, og auken, og | Endurbætt | O | Þrykt a Holum j Hialta Dal. | ANNO | M. DC. XIX.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1619
Umfang: [8], 280, [6] bl. 8°
Útgáfa: 2

Útgefandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Luther, Martin (1483-1546): „So skrifar sa gode Gudz Madur, D. Martinus Luth.“ [2a-3a] bl.

Viðprent: „Simon Paulus hiet sa Doctor sem j sinne Vtleggingu yfer Pistilen þann lesen er Dominica 20 epter Trinitatis, þar so stendur, Tale huór vid annan med Psalmum og Lofsöngnum[!] etc. Ephes. 5 Þar skrifar hñ so.“ [3a-4a] bl.

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Godum Gudhræddum Lesara.“ [4a-5b] bl. Formáli.

Viðprent: Þýðandi: Ólafur Guðmundsson (1537-1609): „Nøckur Heilræde wr Latinu og Þysku snuen, af Sijra Olafe Heitnum Gudmundssyne.“ [8a] bl.

Viðprent: Luther, Martin (1483-1546); Þýðandi: Ólafur Guðmundsson (1537-1609): „Eñ øñ ur Heilræde D. Mart. Luth. wr Þysku vtløgd af sama Sijra Olafe.“ [8b] bl.

Efnisorð: Guðfræði ; Sálmur

Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð. 1., 3., 4., 9. og 11. lína á titilsíðu í rauðum lit.

Bókfræði: Fiske, Willard (1831-1904): Bibliographical notices 1 (1886), 5. • Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 90.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/627bb6bb-3832-4607-942f-04a8f73f4ff2>